

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. III. Sacrificium novæ Legis tollit immediatè & infallibiliter pœnas
temporales, tam vivorum, quàm defunctorum peccatis remissis debitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

ille Christus continetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis semetipsum cruentè obtulit; docet Sancta Synodus Sacrificium istud verè propitiatorium esse &c.

Et infra: Una enim eademq; est hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce obtulit, solà offerendi ratione diversa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc, incruentam, uberimè percipiuntur.

Nùm ideo infallibiliter percipitur gratia efficacè penitendi? Sufficit quòd sapè, vel ut plurimum. Unde uni dat, & non alteri, uni præstat majores gratias, etiam minùs disposito; alteri autem, etiam meliùs disposito, minores, ut experientia docet. Equidem valde credibile est, & consonum dignitati Sacrificii, ut Deus intuitu illius, ad hanc finem oblati, semper det aliquas, saltem remotè sufficientes.

Ex quo rectè potuit Christus suadere, imò precipere ut Sacrificia offeramus pro peccatis, & ad eundem finem (licet minùs principaliter) Sacrificium instituire tamquam medium aptissimum (estò fallibile per modum impetrationis, juxta conditionem ejusdem, & modum propitiandi Sacrificiis consuetum) ad flectendam & commovendam divinam misericordiam.

Dices; olim Sacrificia expiatoria infallibiliter conferebant suum effectum expiandi, & purgandi à maculis, eo modo, quo ex sua institutione illum habebant; ergo eadem virtus competit Sacrificio novæ legis, quod in gradu excellenti illis Sacrificiis, etiam ut propitiatoriis & expiatoriis, successit.

Respondeo; maculæ veteris legis quid aliud erant, quàm quædam externa corporis inquinamenta? Pro quibus utique expiandis sola Sacrificia constat fuisse instituta: quidni ergo immediatè & infallibiliter expiant? At verò propriè dicta peccata, animæ sordes sunt, & voluntariæ à Deo aversiones, quibus sordibus expurgandis nemo ignorat optimum remedium esse voluntariam ad Deum conversionem per veram cordis contritionem, aut attritionem, neque ex aliqua auctoritate clarè convincitur, pro illis immediatè & infallibiliter expiandis Sacrificium novæ legis esse institutum.

Interim tamen successit Sacrificiis expiatoriis veteris legis, idque in gradu excellenti; quia longè præstat expiatio animæ, etiam tantum mediata & fallibilis, expiationi corporis immediatæ & infallibili; quantum scilicet anima præstat corpori, & macula animæ pejor est maculâ corporis: præsertim cum Sacrificio novæ legis competat quoque aliquis effectus expiatorius immediatus & infallibilis, scilicet remissio peccatorum temporalium, quæ aliàs debentur in Purgatorio pro peccatis remissis, ut jam edissero.

CONCLUSIO III.

Sacrificium novæ Legis tollit immediatè & infallibiliter pœnas temporales, tam vivorum, quàm defunctorum peccatis remissis debitas.

Est constans Catholicorum doctrina, exceptâ illâ particulâ, *infallibiliter*, cui contradicunt Sotus, Canus, & quidam alii; dum existimant hoc Sacrificium operari quidem infallibiliter remissionem pœnarum respectu vivorum, non tamen semper respectu defunctorum, sed prout Deus voluerit.

Equidem probatur Conclusio generaliter ex Concilio Tridentino sess. 22. cap. 2. ibi: *Quare non solum pro fidelium vivorum peccatis, pœnis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus; sed & pro defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis, ritè, iuxta Apostolorum traditionem, offertur. Ubi appellat hanc doctrinam Traditionem Apostolorum; eandemque can. 3. definit clarissimis verbis, quæ hinc omitto, quia in superioribus pluries ea commemoravimus.*

Dices; in his locis Concilium nihil decernit de immediatione & infallibilitate hujus effectus; imò simul enumerat illos effectus, quos constat non esse immediatos ac infallibiles.

Respondeo; ex nudis illis verbis istam immediationem & infallibilitatem haud satis efficaciter probari, & ideo Conclusio tam generaliter expressa, non est fidei; attamen verisimilior est, attento communi consensu Scholasticorum: qui sic illa verba intelligunt, & suum intellectum colligunt ex aliis verbis ejusdem Concilii sess. 25. in Decreto de Purgatorio, quod ita incipit: *Cum Catholica Ecclesia Spiritu Sancto edocta, ex sacris litteris, & antiqua Patrum traditione, in sacris Concilijs, & novissime in hac œcumenica Synodo docuerit, Purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragijs, potissimum verò acceptabilis altaris Sacrificio juvari, præcipis &c.*

Ex quo confectaneum est, animas defunctorum certius juvari per hoc Sacrificium, quàm per jejunia, eleëmolyas, & alia vivorum suffragia: atqui his non solum mediatè & per modum impetrationis, sed immediatè & infallibiliter juvantur, quatenus per ea satisfactio operi correspondens animabus applicatur, sicuti satisfactioes Sanctorum, quæ sunt in Ecclesiæ thesauro, applicantur per Indulgentias; ergo multò magis juvari poterunt Sacrificio Missæ, per quod nobis & alijs applicatur fructus Passionis Christi, ut docet Tridentinum sess. 22. cap. 1. & 2. vide verba Conclusionis præcedenti.

27. Sacrificium tollit immediatè & infallibiliter pœnas temporales, etiam defunctorum.

Probat ex Conc. Tridentino,

28. Obiectio.

Respondeo.

Trident.

29. Animæ defunctorum certius juvantur per Sacrificium quàm per alia suffragia.

Potest infallibiliter iuvati per alia suffragia, docet Catechil. Rom.

Minor traditur tamquam indubitata à Catholicismo Romano parte. 2. cap. 5. q. 61. ibi: *Ut enim quod ad contritionem & confessionem attinet, nemo pro altero dolere, aut confiteri potest; ita qui divinam gratiam præditi sunt, alterius nomine possunt, quod Deo debetur, persolvere, quâ re fit, ut quodam pacto alter alterius onera portare videatur. Nec verò de hoc cuiquam fidelium dubitandi locus relictus est, qui in Apostolorum Symbolo Sanctorum communionem confitemur.*

30. Quomodo magis iuvatur per Sacrificium. Trident.

Quamvis autem expressè solùm loquatur de fidelibus vivis, eadem tamen ratio militat in defunctis, cum & ipsi pertineant ad Sanctorum communionem.

Et verò ex his verbis manifestè patet, quare Tridentinum suprâ dixerit animas detentas in Purgatorio potissimum iuvari acceptabili altaris Sacrificio: siquidem qui divinam gratiam præditi sunt, alterius nomine possunt, quod Deo debetur, persolvere orando, jejunando, eleemosynas elargiendo &c. qui autem à divina gratia exciderunt, non nisi sacrificando. Hæc enim sola illa munda oblatio est, quæ nullâ indignitate aut malitiâ offerentium inquinari potest.

31. Probatur conclusio simili.

Adhuc miraris? Considera Sacrificia expiatoria veteris legis, quæ immediatè & infallibiliter tollebant immunditiam legalem, ut suprâ diximus: ergo conveniens planè fuit, ut hoc Sacrificium longè præstantius, saltem peccatam temporalem eo modo tolleret: alioquin nullum effectum infallibiliter haberet, imò nec posset habere pro defunctis. Quis enim ille esset? Remittuntur quidem venialia peccata post hanc vitam, attamen non in Purgatorio, vel per actum extra viam elicitum, sed per bona opera hujus vitæ, ut, Deo dante, ex professo probabimus in materia de Pœnitentia.

32. Ratio à priori.

Cætèrum ratio à priori Conclusionis est, voluntas Christi nobis intimata per Concilium Tridentinum, utè communiter Scholastici illud intelligunt; nec aliquis ex Sanctis Patribus contradicit, quamvis fortè nullus sit, qui expressè id doceat.

Nonne ex solo consensu Divi Augustini & Scholasticorum dicimus: Voluntas Christi est, ut Baptismus reviviscat? Porro videtur hæc esse communis apprehensio fidelium, quòd animæ in Purgatorio juventur infallibiliter per Sacrificium, independenter à conditione operantis.

33. Ratio congruentia.

Profectò hoc Sacrificium ex sua institutione habet, quòd debeat semper offerri à Christo, vel immediatè, ut in ultima Cœna, vel mediatè ministerio Sacerdotum proximè offerentium. Quis autem crediderit habere majorem virtutem, prout offertur à Sacerdote, quàm prout est à Christo? Haberet equidem, nisi prout est à Christo immediatè & infallibiliter auferret aliquam partem peccatæ; nemo enim dubitat, quin prout oblatum ab homine iusto, eandem habeat virtutem cum cæteris operibus satisfactoriis.

Cùmque de factò Christus non possit amplius satisfacere, debuit aliqua pars satisfactionis præterita illi Sacrificio alligari, ut non minus Christus nunc Sacrificium propitiatorium & expiatorium offerat, quàm in ultima Cœna, quando per illam oblationem verè satisfaciebat.

Quidni ergo immediatè & infallibiliter nunc quoque conferat suum effectum, sicuti tunc conferebat? Et sicuti Indulgentias conferunt, quibus satisfactio Christi & Sanctorum præterita nobis applicatur?

Sed contra; Indulgentiæ non prolunt infallibiliter defunctis, sed tantùm hominibus vivis: ergo similiter Sacrificium.

Respondeo gratis concessio Antecedente, quòd à plerisque Theologis negatur, adhuc disparitas est, quòd Indulgentiæ applicentur auctoritate Ecclesiæ, quæ nullam habet jurisdictionem in defunctos, ut ipsis possit applicare Indulgentias per modum abolitionis, unde applicantur per modum suffragii, ut habet communior opinio. Porro Sacrificium Missæ institutum est à Christo, pariter pro vivis, & defunctis, & habet Christus jurisdictionem, etiam in defunctos.

Dices iterum; si ideo effectus satisfactionis est infallibilis, quia competit Sacrificio, prout est à Christo, etiam effectus impetrationis erit infallibilis; quia & illum habet Sacrificium, prout est à Christo.

Respondeo negando Consequentiam; ratio differens, prima; quia Sacrificia veteris legis non habuerunt effectum infallibilem impetrationis: neque Sacrificium novæ legis habet, ejusmodi effectum, prout est ab homine. Secunda; certitudo satisfactionis nullam adfert inconveniens, sicuti adferret certitudo impetrationis: multa enim peterent homines, quæ concedi non possent.

Interim quemadmodum aliæ orationes, quibus aliquid petitur à Deo, habent infallibilem effectum, quando vestiuntur certis circumstantiis, pariter & hoc Sacrificium; tamen, quoniam illa circumstantiæ sæpè delunt, effectus ille valde sit incertus, de quo plura Conclusionem sequenti.

Pro fine autem Conclusionis præsentis Nota, effectum remissionis peccatæ non ita esse infallibilem, quin, secundum communiorum sententiam, impediatur per statum peccati mortalis, id est, Sacrificium non causat remissionem peccatæ, nisi in homine iusto, argumento à simili satisfactionis Sacramentalis, quam plerique docent non prodesse homini existenti in statu peccati mortalis, contra Doctorem Subtilem 4. dist. 15. q. 1. n. 16.

Subscribo ejus verba: *Dico ergo sine preiudicio, quòd qui semel verè pœnitet, & recipit satisfactionem vel pœnitentiam condignam sibi impolitam ab Ecclesiâ, clave non errante, quantumcumque postea*

An satisfactio sacramentalis requirit statum gratiae? postea recideret, nunquam tenebitur, nisi ad illam unscam satisfactionem adimplendam, Et si eam impleat in charitate (id est, in statu gratiae) melius est, quia non tantum solvit poenam, sed meretur. Sed si adimpleat eam voluntarie extra charitatem (id est, extra statum gratiae) solvit quidem poenam, sed non meretur gratiam. Si autem ipsa ab eo extra charitatem exigatur, solvitur poena, licet ipse non solvat. Et in primo est satisfactio simpliciter, quia reconcilians & placans: in secundo, est quidem satisfactio, quia voluntaria redditio &c. sed nec reconcilians, nec placans: in tertio autem est satisfactio (verius satisfactio) ultra quam non exigetur poena ulterior. Ita ille; & merito: quia necessitas status gratiae ad effectum illum secundarium ex opere operato facilius asseritur, quam efficaciter probetur, ut patebit ex dicendis proprio loco.

37. Si inferas: ergo peccator, pro quo offertur Sacrificium, obtinebit remissionem poenae: adhuc negari posset Consequentia; & datur disparitas, quod per Sacramentum Penitentiae, cum jam homo esset in statu gratiae, saltem in fieri, per Absolutionem, inquam, sacramentalem poena Purgatorii fuerit commutata in Satisfactionem sacramentalem, quam proinde postea implendo, etiam extra charitatem, solvit quod debet, nullam interveniente novam gratiam, quae sit facienda peccatori: at verò in Sacrificio fieret à Deo magna gratia de novo peccatori, acceptando illud ad effectum remissionis poenarum; quae tamen gratia peccator indigens est, ut alii communiter urgent.

38. Rogas autem; an saltem non reviviscat illud Sacrificium sublato obice? Respondeo non reviviscere. Et certe (inquit Averfa q. 9. sect. 10. §. Item quando homo) per se absurdum apparet dicere existente adhuc culpa, veluti anticipata solutione remitti poenam, pro quando delebitur culpa.

Sed contra; de facto id contingit, quando suscipitur Baptismus in statu peccati mortalis non retractati; per talem quippe Baptismus baptizatus accipit non tantum jus remissionis culpae, posita debita retractatione, sed etiam remissionis poenae, quae aliàs in Purgatorio pro tali culpa, remissa per solam contritionem, deberetur.

39. Quae est ergo ratio communis sententiae? Quia non constat de voluntate Christi, à qua sola pendet illa reviviscencia. Et sanè si Sacramentum Eucharistiae non confert suum effectum sublato obice, neque probabilis alia Sacramenta, praeter Baptismus, ut docuimus disputatione primà sect. 6. conclus. 4. quo fundamento id affirmabimus de Sacrificio Missae? Profus nullo; praesertim cum alium habeat effectum praeter remissionem poenarum, ad quem non requiritur status gratiae in illo, pro quo Sacrificium offertur, videlicet

effectum impetrationis tam bonorum temporalium, quam spiritualium. Enimverò

CONCLUSIO IV.

Valet Sacrificium Missae non tantum ad impetranda bona spiritualia, v. g. Castitatem, aliasque virtutes, & avertenda mala opposita, ut peccata, tentationes, & infestationes Dæmonum &c. sed etiam ad temporalia beneficia spiritualibus subservientia obrinenda, v. g. sanitatem, aëris clementiam, frigus &c. & incommoda opposita avertenda, ut infirmitatem, sterilitatem &c.

Liquet profecto hæc Conclusio ex quotidiano usu Ecclesiae, & nimis aperte eam docet Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 2. & can. 3. peccatis utique, poenis, & satisfactionibus adjungens alias necessitates, pro quibus offerri debere hoc Sacrificium nullatenus dubitandum censet; Anathema, inquit, sit qui contrarium dixerit. Quidni sit? Siquidem negat traditionem Apostolorum. Verba Tridentini in superioribus saepius exscripsi. Videantur, & mature expendantur. Quamquam enim expressè non meminerint necessitatum temporalium, equidem ubi jus non distinguit, nec nos distinguere debemus sine urgenti ratione.

Et quænam hic amabo urgens ratio? Nonne per orationem impetramus tum beneficia spiritualia, tum corporalia? Et verò quod præstantius orationis genus, quam Sacrificium? Christus Dominus est principalis offerens, est res oblata; quis ergo adhuc dubitet? Ipse est, qui secundum Apostolum Heb. 9. v. 25. *Salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.*

Audiamus Divum Augustinum lib. 22. de Civit. Dei cap. 8. *Perexit, inquit, unus, obtulit ibi Sacrificium Corporis Christi, orans quantum potuit, ut cessaret illa vexatio domus: Deo proptinus miserante cessavit.*

Ex quo consequens est, tamen si requiratur intentio Sacerdotis tale vel tale quid impetrandi à Deo; quia tamen Sacerdos non orat in propria dumtaxat persona, sed in persona quoque Christi & Ecclesiae, sequitur, inquam, quod effectus ille possit obtineri sine meritis Sacerdotis. Qui etiam in tantum poterit dici effectus ex opere operato, quamvis

K k k non

40. Probatio ex Concilio Tridentino usu Ecclesiae & Concilio Tridentino

41. Ratio contra gratiam

Probatur ex auctoritate D. Augustini

42. Requiritur intentio Sacerdotis

non meritis

An satisfactio sacramentalis requirit statum gratiae?

37. Si inferas: ergo peccator, pro quo offertur Sacrificium, obtinebit remissionem poenae: adhuc negari posset Consequentia; & datur disparitas, quod per Sacramentum Penitentiae, cum jam homo esset in statu gratiae, saltem in fieri, per Absolutionem, inquam, sacramentalem poena Purgatorii fuerit commutata in Satisfactionem sacramentalem, quam proinde postea implendo, etiam extra charitatem, solvit quod debet, nullam interveniente novam gratiam, quae sit facienda peccatori: at verò in Sacrificio fieret à Deo magna gratia de novo peccatori, acceptando illud ad effectum remissionis poenarum; quae tamen gratia peccator indigens est, ut alii communiter urgent.

38. Rogas autem; an saltem non reviviscat illud Sacrificium sublato obice? Respondeo non reviviscere. Et certe (inquit Averfa q. 9. sect. 10. §. Item quando homo) per se absurdum apparet dicere existente adhuc culpa, veluti anticipata solutione remitti poenam, pro quando delebitur culpa.

Probatio Averfae reijciatur.

39. Quae est ergo ratio communis sententiae? Quia non constat de voluntate Christi, à qua sola pendet illa reviviscencia. Et sanè si Sacramentum Eucharistiae non confert suum effectum sublato obice, neque probabilis alia Sacramenta, praeter Baptismus, ut docuimus disputatione primà sect. 6. conclus. 4. quo fundamento id affirmabimus de Sacrificio Missae? Profus nullo; praesertim cum alium habeat effectum praeter remissionem poenarum, ad quem non requiritur status gratiae in illo, pro quo Sacrificium offertur, videlicet